

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 33/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om undanröjande av inter- nationell dubbelbeskattning samt 6 § i lagen om beskattning av delägare i utländska bassam- fund

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 20 oktober 2009 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning samt 6 § i lagen om beskattning av delägare i utländska bassamfund (RP 197/2009 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Marianne Malmgren, finansministeriet
- överinspektör Mika Nissinen, Skattestyrelsen
- skatteexpert Virpi Pasanen, Finlands Näringsliv
- avdelningschef Tomi Viitala, Centralhandelskammaren
- styrelseledamot Esko Tuominen, Suomen Veroasiantuntijat ry
- skatteexpert Satu Grekin, Företagarna i Finland rf
- direktör Juha Koponen, Skattebetalarnas Centralförbund.

Skriftligt utlåtande har lämnats av finansministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning och lagen om beskattning av delägare i utländska bassamfund ändras. Syftet med de föreslagna ändringarna är att undanröja vissa problem i anslutning till dubbelbeskattning av inkomster från utlandet och periodisering av skattebetalningen. Genom de föreslagna ändringarna får också företagen bättre möjligheter att undvika sådan dubbelbeskattning av inkomster från

utlandet som uppstår då skatt påförs en och samma inkomst både i utlandet och i Finland.

Om den slutliga skatten ännu inte har betalats utomlands då beskattningen verkställs i Finland, ska den betalda utländska förskottsskatt som motsvarar den slutliga skatten avräknas som utländsk skatt från den skatt som påförs samma inkomst i den ordinarie beskattningen i Finland. Den förskottsskatt som betalats utomlands ska vid avräkningen av utländsk skatt betraktas som

skatt som betalats i en främmande stat tills den slutliga utländska skatten har betalats. När beloppet av den slutliga utländska skatten har fastställts ska den finska beskattningen vid behov korrigeras genom att den skattskyldige får återbäring eller påförs kvarskatt. Enligt den gällande lagen kan utländsk skatt avräknas först då den skattskyldige lägger fram en utredning om det slutliga beloppet av den utländska skatten, om grunden för skatten samt om att skatten har betalats.

Vid beräkning av avräkningens högsta belopp ska beräkningen inte längre göras separat för varje land och utöver detta ska inkomsterna från flera främmande stater räknas samman då avräkningens högsta belopp klarläggs.

Framöver ska den oanvända avräkningen av utländsk skatt kunna dras av från skatt som i Finland påförs inkomst från en främmande stat under de fem följande skatteåren. Avsikten är att den utländska skatten avräknas i den ordning som den oanvända avräkningen av utländsk skatt har uppkommit och den utländska skatten för avräkningsåret först när de oanvända utländska

skatterna från tidigare år har avräknats. För närvarande är tiden för att utnyttja oanvänd avräkning av utländsk skatt ett år och från skatt som betalas i Finland avräknas alltid först den utländska skatt som betalats under skatteåret. Oanvänd avräkning av utländsk skatt uppstår när beloppet av de skatter som betalats i en främmande stat inte på grund av bestämmelserna om avräkningens högsta belopp kan avräknas i sin helhet på den skatt som under skatteåret betalas för utlandsinkomst i Finland.

De föreslagna ändringarna gäller beskattningen av såväl samfund som fysiska personer och dödsbon.

I syfte att förenhetliga bestämmelserna om undanröjande av internationell dubbelbeskattning föreslås det att tiden för avräkning av utländsk skatt ska ändras till fem år även i lagen om beskattning av delägare i utländska bassamfund.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010 och de tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2010.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker förslaget utan ändringar.

Det ingår i de grundläggande principerna inom internationell beskattning att undanröja dubbelbeskattning. Dubbelbeskattning uppstår när både källstaten där inkomsten uppkommer och den stat där inkomsttagaren är bosatt beskattar samma inkomst enligt sina egna nationella skatteregler. Den kan avskaffas genom nationell lagstiftning eller genom skatteavtal mellan staterna.

Bestämmelser om undanröjande av dubbelbeskattning av inkomster från utlandet finns i lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning (förfarandelagen) där avräkningsmetoden är den primära metoden. Metoden innebär att den skatt som tagits på inkomster i en främmande stat räknas av när samma inkomst beskattas i Finland. Avräkningen får inte vara

högre än skatten i Finland. Enligt lagen räknas det högsta beloppet för avräkningen ut efter land och inkomstkälla (inkomst från näringsverksamhet, lantbruksinkomst, personlig inkomst) eller efter inkomstslag (kapitalinkomst, förvärvsinkomst) för fysiska personer och dödsbon.

Avräkningen av utländsk skatt är alltså högst en lika stor del av den skatt som ska betalas på den inkomst som hänför sig till förvärvskällan eller inkomstslaget som de inkomster som har förvärvats i främmande stater är av den inkomst som hänför sig till förvärvskällan eller inkomstslaget. När relationstalet räknas ut, betraktas de belopp som fås när utgifterna för att förvärva och behålla inkomsterna dras av från inkomsterna som inkomst. Då beaktas skattepliktig inkomst i Finland som den skattskyldige i ett främmande land ska betala den skatt som räknas av enligt förfarandelagen.

Om den utländska skatten inte kan avräknas helt och hållet på grund av begränsningar, dras den oanvända avräkningen av utländsk skatt av på den skatt som den skattskyldige betalar på inkomst från samma stat nästa skatteår.

Utskottets bedömning

Det är befogat att förbättra avräkningsmetoden för att de tekniska begränsningarna för avräkning av skatt till utlandet inte ska ge finländska företag verksamma internationellt sämre konkurrensvillkor än företag etablerade i andra stater. Frågan har fått större relevans i ett konkurrensperspektiv eftersom företagen blir allt mer internationella.

Målet med lagförslaget är att undanröja internationell dubbelbeskattning och det stöds av att det högsta beloppet för avräkningen inte längre ska beräknas separat för varje land, att den längsta tiden för avdrag för oanvänd avräkning av utländsk skatt förlängs med fem år och att avräkningsordningen ändras. Lagförslaget välkomnades också av de sakkunniga. Företagen kommer att spara in ansemliga skattebelopp tack vare förslaget.

I motiven till propositionen påpekar regeringen att Finlands skatteutfall beräknas sjunka, men lägger inte fram några siffror. Vid utfrågningen av de sakkunniga kom det fram att det är svårt att förutse de ekonomiska effekterna, men att de uppskattningsvis uppgår till tiotals miljoner euro om året. Enligt vad utskottet förstår handlar det om relativt stora effekter på skatteinkomsterna trots att det bara är metodbestämmelser som ändras. Åren 2006 och 2007 var avräkningen till finländska sammanslutningar för skatter till utlandet i snitt 193 miljoner euro och till fysiska personer 31 miljoner euro.

Företagens finansiella kostnader minskar också av att regeringen föreslår att både den slutliga skatten till utlandet och den förskottsskatt som motsvarar den slutliga skatten ska få dras av på den skatt som betalas till Finland. Förslaget är behäftat med en viss tidsmässig konflikt. Det är inte klart hur stor den slutliga skatten till utlandet kommer att var, när skatten till utlandet i Fin-

land avräknas enligt förfarandelagen på grundval av förskottsskatten till utlandet. Det är dock uppenbart att skatten måste korrigeras om det senare visar sig att den slutliga skatten är mindre än den avräknade förskottsskatten. Enligt 9 §, som inte ändras nu, är den skattskyldige skyldig att underrätta om den skatt till en främmande stat som avräkning av utländsk skatt grundar sig på har ändrats. Bestämmelsen kan tillämpas på dels ändringar av skatt, dels när avräkningen grundar sig på förskottsskatt och den slutliga skatten avviker för beloppet. I sådana fall ska skatten kunna rättas på grundval av 9 §.

Vidare påpekar utskottet att man med adekvata administrativa medel bör försäkra sig om att den slutliga skatten åtminstone är lika stor som den utländska förskottsskatt som avräkningen grundar sig på. Annars riskerar förslaget leda till att den utländska skatten avräknas till ett för stort belopp och orsakar bortfall av skatteinkomster. Utan trovärdig övervakning är systemet mottagligt för spekulativ verksamhet. Risken är extra stor om företagen i källstaterna själva kan bestämma hur mycket de betalar in i förskottsskatt, som i Finland där vi har ett kompletteringsbelopp på förskottsbeloppet.

Ändringarna föreslås bli tillämpade första gången vid beskattningen för 2010. Vid utfrågningen av de sakkunniga föreslogs det att lagen ska tillämpas redan vid beskattningen för 2009 alternativt att bestämmelsen om oanvänd avräkning av utländsk skatt ska tillämpas redan skatteåret 2009. Bland annat med hänvisning till de uppskattade effekterna av ändringar framhåller utskottet att de föreslagna ändringarna ger finländska företag med internationell verksamhet relativt stora fördelar jämfört med dagsläget. Följaktligen ser utskottet inga skäl till att tidsmässigt bredda tillämpningen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår finansutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

FiUB 33/2009 rd — RP 197/2009 rd

Helsingfors den 6 november 2009

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Tarja Filatov /sd
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Reijo Laitinen /sd
Mika Lintilä /cent

Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml
Minna Sirnö /vänst (delvis)
ers. Matti Kauppila /vänst (delvis)
Reijo Paajanen /saml
Heli Paasio /sd.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Jukka Vanhanen.

RESERVATION 1***Motivering***

Majoriteten i utskottet godkänner propositionen som innebär att Finland går miste om tiotals miljoner euro i skatteinkomster. Varken regeringen eller egentligen utskottet heller har kunnat peka på vinsterna, nyttan eller nödvändigheten med förslaget.

Utskottet säger att det finns risk för att skatt till utlandet avräknas till för stort belopp och därmed leder till skatteförluster. Utskottet kommer rentav med en varning: "Utan trovärdig övervakning är systemet mottagligt för spekulationer. Risken är extra stor om företagen i källstaterna själva kan bestämma hur mycket de betalar in i förskottsskatt, som i Finland där vi har ett kompletteringsbelopp på förskottsbeloppet." Det kan alltså gå så att man inte ens betalar enkel skatt till fullt belopp.

Beskattningen går i den riktningen att företagssektorn och ägarna till företagsegendom får en rad skattelättnader precis som personer med

stora löneinkomster. Däremot skärps beskattningen på ett orättvist sätt för fysiska personer i de skatteslag som inte tar hänsyn till betalningsförmågan, bland annat moms och fastighets-skatt. Det strider också mot rättvisan att förmåner som ges ut i stället för lön vid arbetslöshet och sjukdom, och i princip är lägre än löneinkomsterna, beskattas strängare än löneinkomster. Likaså är det orättvist att de små förmånerna vanligen inte höjs i takt med att förvärvsinkomsterna stiger och sanhället blir rikare.

Vi anser att Finland i EU och internationellt aktivt ska arbeta för att "skatteparadis" försvinner. Först därefter är det dags att fundera över hur vi ska avskaffa eventuella problem med dubbelbeskattning.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen förkastas.

Helsingfors den 6 november 2009

Mikko Kuoppa /vänst

Minna Sirnö /vänst

Matti Kauppila /vänst

RESERVATION 2

Motivering

Regeringen föreslår att lagen om undanröjande av internationell dubbelbeskattning och lagen om delägare i utländska bassamfund (RP 197/2009 rd) ändras. Det har dock framkommit att avräkningsmetoden kan leda till att personer med kapitalinkomster från utlandet beskattas strängare än personer med kapitalinkomster från Finland. Det har föreslagits att avräkningen ska räknas ut så att vissa avdrag bara ska gälla inkomster från Finland. I situationer som lagförslaget avser behandlas den som får aktieutdelning eller andra inkomster som beskattas som kapitalinkomster från ett annat EU-land strängare än den som får likadana inkomster från Finland. Den föreslagna lagstiftningen strider

mycket sannolikt mot gemenskapslagstiftningen.

Mitt förslag kräver också att 60 § 1 och 3 mom. i inkomstskattelagen ändras.

Förslag

Jag föreslår

att lagförslag 2 godkänns enligt betänkandet,

att lagförslag 1 godkänns enligt betänkandet men 4 § 2 mom. med ändringar (Reservationens ändringsförslag) och

att ett nytt lagförslag godkänns (Reservationens nya lagförslag).

Reservationens ändringsförslag**1.**

4 §

Avräkningens högsta belopp beräknas enligt förvärvskälla och, i fråga om beskattningen av fysiska personer och dödsbon, enligt inkomstslag. Avräkningen av utländsk skatt är högst en lika stor del av den skatt som här ska betalas på den inkomst som hänför sig till förvärvskällan eller inkomstslaget som det sammanlagda beloppet av de inkomster som förvärvats i främmande

stater är av den inkomst som hänför sig till förvärvskällan eller inkomstslaget. När dessa relationstal räknas ut, anses som inkomster de belopp som fås när utgifterna för förvärvandet och bibehållandet av inkomsterna och de räntor som hänför sig till dessa inkomster dras av från inkomsterna. Dessutom ska avdragen enligt inkomstskattelagen dras av från kapitalinkomsterna.

Lag

om ändring av 60 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) av den 30 december 1992 60 § 1 och 3 mom., av dem 60 § 3 mom. sådant det lyder i lag 772/2004, som följer:

60 §

Om summan av en fysisk persons eller ett dödsbos avdragbara utgifter för inkomstens förvärvande samt för ränteutgifter och från kapitalinkomsterna avdragbara förluster enligt 59 § överstiger summan av de skattepliktiga kapitalinkomsterna *från Finland*, utgör skillnaden ett sådant underskott i kapitalinkomstslaget på grund av vilket den skattskyldige har rätt att göra en underskottsgottgörelse som avses i 131—134 §§.

— — — — —

Ovan i 54 d § avsedda försäkringspremier avdras från kapitalinkomsten efter i 1 mom. avsedda avdrag. Om avdragens sammanlagda belopp är större än *det sammanlagda beloppet av de skattepliktiga kapitalinkomsterna från Finland*, har den skattskyldige rätt att från skatten göra i 131 a och 132–134 § avsedd särskild underskottsgottgörelse. Förlust som hänför sig till kapitalinkomstslaget fastställs inte på grundval av försäkringspremier.

Helsingfors den 6 november 2009

Bjarne Kallis /kd